

MB101 – 1. demonstrovaná cvičení

Důkazy matematických tvrzení

Masarykova univerzita
Fakulta informatiky

17.9. 2007

Plán přednášky

- 1 Typy matematických důkazů
  - Matematická indukce
  - Důkaz sporem
- 2 Sumy
- 3 Počítání s procenty
- 4 Zlehka kombinatoriky

Princip matematické indukce

Mějme tvrzení $T(n)$ závislé na přirozeném čísle n . Pokud dokážeme

- 1 Pro nějaké přirozené k_0 platí tvrzení $T(k_0)$,
- 2 Pro libovolné přirozené $k \geq k_0$ platí implikace $T(k) \Rightarrow T(k + 1)$,

pak tvrzení $T(n)$ platí pro libovolné přirozené $n \geq k_0$.

Princip matematické indukce

Mějme tvrzení $T(n)$ závislé na přirozeném číslu n . Pokud dokážeme

- 1 Pro nějaké přirozené k_0 platí tvrzení $T(k_0)$,
- 2 Pro libovolné přirozené $k \geq k_0$ platí implikace $T(k) \Rightarrow T(k + 1)$,

pak tvrzení $T(n)$ platí pro libovolné přirozené $n \geq k_0$.

Poznámka. V bodě dva můžeme dokazovat i „slabší“ implikaci $(T_{k_0} \wedge T_{k_0+1} \wedge \cdots \wedge T_k) \Rightarrow T(k + 1)$.

Dokažte následující tvrzení:

1

$$\sum_{i=1}^n i^3 = \frac{n^2(n+1)^2}{4}$$

Dokažte následující tvrzení:

①

$$\sum_{i=1}^n i^3 = \frac{n^2(n+1)^2}{4}$$

② Na kolik nejvíce částí dělí rovinu n přímek?

Dokažte následující tvrzení:

1

$$\sum_{i=1}^n i^3 = \frac{n^2(n+1)^2}{4}$$

- 2 Na kolik nejvíce částí dělí rovinu n přímek?
- 3 Všechna přirozená čísla jsou si rovna.

Dokažte, že existuje nekonečně mnoho prvočísel.

Plán přednášky

- 1 Typy matematických důkazů
  - Matematická indukce
  - Důkaz sporem
- 2 Sumy
- 3 Počítání s procenty
- 4 Zlehka kombinatoriky

Sumy

Aritmetická řada

$$\sum_{i=1}^n ik = k \frac{n(n+1)}{2}$$

Sumy

Aritmetická řada

$$\sum_{i=1}^n ik = k \frac{n(n+1)}{2}$$

Geometrická řada ($q \neq 0, 1$):

$$\sum_{i=0}^n q^n = \frac{q^{n+1} - 1}{q - 1}$$

① Odvoďte přímo vztah $\sum_{i=1}^n i^3 = \frac{n^2(n+1)^2}{4}$.

① Odvoďte přímo vztah $\sum_{i=1}^n i^3 = \frac{n^2(n+1)^2}{4}$.

Plán přednášky

- 1 Typy matematických důkazů
  - Matematická indukce
  - Důkaz sporem
- 2 Sumy
- 3 Počítání s procenty
- 4 Zlehka kombinatoriky

Příklad *Mirek si chce koupit nové auto. Auto stojí 300 000 Kč. Mirek by chtěl auto koupit na měsíční splátky. Prodávající společnost mu nabízí půjčku na koupi auta s ročním úrokovou mírou 6%. Mirek by chtěl auto splatit za tři roky. Jak vysoká bude měsíční splátka? (první splátku zaplatí po měsíci od koupě)*

Plán přednášky

- 1 Typy matematických důkazů
  - Matematická indukce
  - Důkaz sporem
- 2 Sumy
- 3 Počítání s procenty
- 4 Zlehka kombinatoriky

Uvažujme slova složená pouze z písmen A a B . Kolik existuje slov délky n se sudým počtem písmen A ?

Příklad *Kolika různými způsoby může vypadat pořadí týmů v tabulce hokejové extraligy?*

Příklad *Kolika různými způsoby může vypadat pořadí týmů v tabulce hokejové extraligy?*

Příklad *Kolika způsoby lze vybrat z osmi obyvatel domu tříčlenný domovní výbor, který se skládá z předsedy, místopředsedy a pokladníka?*

Příklad *Kolika různými způsoby může vypadat pořadí týmů v tabulce hokejové extraligy?*

Příklad *Kolika způsoby lze vybrat z osmi obyvatel domu tříčlenný domovní výbor, který se skládá z předsedy, místopředsedy a pokladníka?*

Příklad *Kolika způsoby můžeme vytvořit čtyři smíšené páry z deseti chlapců a osmi dívek?*